

26.06.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

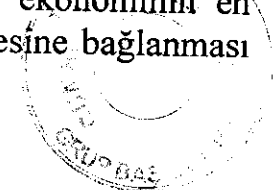
Toplu Konut İdaresi (TOKİ), AKP iktidarı döneminde yakın ve yandaşlara rant ve kaynak aktarımının en önemli aracı haline gelmiştir. Dar ve orta gelir grubuna yönelik yaygın sosyal konut üretimi görüntüsü ardında, kentsel dönüşüm ve gelir paylaşım projeleriyle müteahhit ve iştirakçi yandaşlara aktarılan büyük rantlar gölgelenmektedir.

Bu dönemde dar ve orta gelir grubu için yapılan sosyal konutların hemen tamamı, İdarenin daha önceki dönemlerde yaptırmış olduğu benzer konutlarda görülmeyen pek çok sorunla iştirakçilere teslim edilmektedir.

Zor durumdaki iştirakçilere tüketici hakları ve temel hukuk kurallarına aykırı hükümler ihtiva eden sözleşmeler imzalatılmak suretiyle onların mağduriyetlerine sebep olunmakta ve hak arama yolları engellenmektedir. “Alt yapı, peyzaj, yol ve çevre düzenlemesinin tamamlanmamış olması nedeniyle hak talep edilmeyeceği”, “Site Yönetiminin TOKİ tarafından atanacak gerçek veya tüzel kişilerce yapılacağı” gibi hükümlerin hukuka aykırılığı TBMM Dilekçe Komisyonu tarafından da tespit edilerek İdareden düzeltilmesi talep edildiği halde İdare bu hususlara kayıtsız kalmaktadır.

Gelir Paylaşım Projeleri ise -yandaş müteahhitlere çıkar sağlama yanında- siyasi iktidarın akraba ve yakın çevresine ucuza gayrimenkul temininden başka bir anlama gelmemektedir. Ankara Erler Projesinde olduğu gibi bu tür projelerin pazarlanmasında kamuoyuna duyuru yapılmadan, talep örgütlemesi adı altında yandaşlara ve bir kısım bürokrata tahsis yapılmaktadır. Bu tür projelerin sözde gerekçesi “dar gelirliilere yönelik konut projelerine finansman temin etmek” olarak ifade edilmekteyse de asıl amacın kentlerin yüksek rantlı kesimlerinde yandaşlara konut yapımı olduğu, aynı kentteki sosyal konut projeleri ile gelir paylaşımı amaçlı prestij konutlarında aynı büyüklükteki konutlardan elde edilen gelirlerin karşılaştırılması suretiyle kolayca görülebilecektir.

2008 yılında başlayan küresel ekonomik kriz sonrasında iki yıla yakın bir süre konut ve inşaat sektöründe TOKİ müteahhitlerinden başka anlamlı bir inşaat faaliyeti görülmemiştir. Çünkü, AKP iktidarı döneminde sosyal konut finansman ve üretiminden ziyade, sosyal donatı, bakanlık hizmet binası ve neredeyse AVM yapımına kadar faaliyet alanı genişletilen TOKİ aracılığıyla ekonominin en dinamik sektöründeki bütün rantların kontrolünün iktidar çevresine bağlanması amaçlanmıştır.

TOKİ bu dönemde akraba ve yandaş istihdamı ile büyümüş, hantallaşmış, doğu-batı, kuzey-güney, dağ-ova, sıcak-soğuk gözetmeden ülkenin bütün yöreleri için masa başında sosyal konutlar için üretilen tek tip projelerle çağdaş mimari ve kentleşme anlayışının çok gerisinde kalmıştır. Nitekim kamuoyunda artık TOKİ sosyal konutları için "F Tipi" yakıştırması yapılmaktadır.

TOKİ, sosyal konutların site yönetimlerini kat maliklerine uzun yıllar devretmeyerek, Emlak Yönetim Hizmetleri A.Ş. aracılığıyla buraları iktidar çevresi için yeni bir rant kapısı olarak kullanmaktadır. Şehir merkezinden 20-25 km uzakta, konut geri ödemelerini zar zor denkleştirmeye çalışan iştirakçilerden, her ay, şehir merkezlerinde lüks sitelerde oturanlardan daha fazla aidat ve yakıt parası tahsil edilmektedir.

Yasal görev ve yetkisi dışına çıkan, ihaleleri hep belirli firmalara bağlayan, sosyal konut projelerinde alt yapı ve çevre düzenlemelerini konut tesliminden yıllar sonraya bırakan, hukuka ve özyönetim ilkesine aykırı bir şekilde site yönetimlerini uzun süre devretmeyerek toplu yaşamı çekilmez hale getiren, gelir paylaşımı projelerini hep iktidar çevresine tahsis yönünde kullanan, işe alımda ihtiyaç ve ehliyet yerine iktidar çevresinin referansını arayan, TBMM Dilekçe Komisyonunun taleplerini yerine getirmeyen TOKİ işlemlerinin araştırılması amacıyla, Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

②
Celal Din ŞER
İstanbul Mv.

③
Rahmi Asker TÜRELİ
İzmir Mv.

①
Prof. Dr. Oğuz Oyan
İzmir Milletvekili

④
Ali İhsan Korkmaz
Zonguldak Mv.

⑤
Ali KARİBA
Sakarya Mv.

⑥
Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Mv.

⑦
Kadir Esken ÖZÜT
İST Mv.

⑧
Hamit Hamut
Balıkesir Mv.

⑨
Oğuz ÖZEL
Mardin Mv.

⑩
S. İsmail
Seyhan
İstanbul Mv.

⑪
Hüseyin ÖREN
Manisa Mv.

⑫
Haydar Alan
Kocaeli Mv.

⑬
Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Mv.

⑬
Kırklareli Mv.

⑭
Haydar Alan
Kocaeli Mv.

[illegible]